

b) kadar dospe v pristajališče, vselej ladjo ustaviti v primerni daljavi od drugih ladij ali od obljudenih plospovij;

c) ladjevoj mora koj, ko pride v določeno mesto, naznaniti krajnemu oblastvu, da je na ladji naloženo rudninsko olje prvega razreda, ter se izkazati s tovrnim listom, koliko je olja naloženega. Ladjo treba potem peljati na mesto, katero je v to določilo krajno oblastvo in katerega ne smé brez dovoljenja zapustiti, nadalje treba:

d) izkladati v roku, ki ga je postavilo krajno oblastvo, in na mestu, ki je v to določeno.

2. Ako so rudninska olja le mali del ladjinega tovora, treba dotične kose in sode spraviti v čisto ločenih ladjinih prostorih ali na palubi, vendar vselej ločeno od drugega tovrnega blaga, ki se lahke uname ali razpoči.

Nakladati in izkladati sme se le na takih mestih, kjer ni drugih gorljivih tvarin.

3. Na ladjah, na katerih se nahaja rudninsko olje prvega razreda, ne smeje se voziti potniki.

4. Na ladjah, katere vozijo rudninsko olje prvega razreda, takisto pri nakladanju in izkladanju ali na skladišču ne smé se zažigati ogenj, niti napravljati luč, niti se ne smé kaditi.

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

Deželni zbor kranjski.

I. in II. seja.

Dne 10. oktobra otvorjen je bil deželni zbor kranjski po slovesni sv. maši, katero je pel g. kanonik in poslanec Klun v stolni škofjski cerkvi. Ob 11. uri pričelo se je zborovanje s tem, da je gospod deželni predsednik baron Winkler predstavil in v obljubo vzel deželnega glavarja dr. Poklukarja s sledečim nagovorom: „Častiti gg. deželni poslanci! Vsled vis. ces. patenta z dne 22. septembra t. l., s katerim je bil sklican vis. zbor vojvodine Kranjske, ste se danes zbrali k postavnemu delovanju. Meni je zopet častna naloga, da že desetič zastopam ces. vlado. Torej srčno in prijazno pozdravljam častite gg. poslance. Najprej mi je dolžnost čast. gosp. poslanca dr. Josipa Poklukarja predstaviti kot deželnega glavarja, katerega je presvetli cesar z Najvišjim odlokom z dne 2. septembra najmilostljiveje blagovolil poklicati na to častno mesto. Sedaj bodete g. glavar v smislu § 9. deželnega reda mesto prisege slovesno obljubili Nj. Veličanstvu presvetlemu cesarju, da bodete zvesti in pokorni ter vestno izpolnovali svoje dolžnosti! Deželni glavar dr. Poklukar: „Obljubim“.

Deželni predsednik nadaljuje nemški: „Dalje naznanjam vis. zboru, da je z istim odlokom Nj. Veličanstvo spošt. g. poslanca barona Apfaltrerna imenovalo namestnikom dež. glavarja. Čast mi je g. namestnika de-

želnega glavarja vis. zboru predstaviti. Ako pogledam po zbornici, vidim, da se je nekoliko predrugačila. Pri zadnjih volitvah so bili namreč izvoljeni nekateri novi poslanci. Ne dvomim, da bode tudi nove gg. poslance navdajalo isto domoljubje, s katerim se je doslej odlikoval deželni zbor kranjski. Prepričan sem, da si bodo vsi gospodje prijazno podali roke ter v polni slogi svoje moči posvetili blagru dežele. V zadnjem zasedanji je to bilo, mnogo se je storilo. Upam, da bodete tudi v novem zasedanji ozirali se ne le na želje vlade, temveč tudi na želje prebivalstva, posebno po svojih volilcev. Ako bode treba v dosego tega lepega namena moje podpore, obljubujem vis. zboru, da bodem po svoji moči vse storil.“ (Živahno odobravanje.)

Deželni glavar dr. Poklukar nato nagovori deželni zbor tako: „Slavni zbor! Predno otvorim zborovanje, naj mi bode dovoljeno, da izrečem nekaj besedi do Vas, čast. gospodje.

V prvi vrsti naprosim častitega gosp. deželnega predsednika, naj tudi v prihodnje, kakor je ravno obljubil, ostane interesom naše dežele in prebivalstva tako naklonjen, kakor je bil doslej vedno. V drugi vrsti pozdravim Vas, čast. gospodje, kot zastopnike prebivalstva kranjske dežele presrčno in prosim, da se ne gledé na mogoče male razlike v osebem mišljenji vsi združiti v složno delovanje na blagor našega ljudstva in dežele. (Nadaljuje nemški.) Kakor v zadnjem zasedanji, tudi sedaj pričakujem, pozdravljajoč Vas v prvi seji novega zasedanja, da ne bodete delali razlike v svojem delovanji za blagor ljubljene naše domovine in prebivalstva, ako ravno je razlika v političnem mišljenji. Trdno upam, da bode Vaše delovanje, kakor doslej, tudi v prihodnje plodovito. Ko bi prišlo do političnih nasprotij, upam, da bodete vsi tako zmerni, kakor se more pričakovati od tako odličnih mož, ki so zbrani v tej zbornici. (Slovenski.) Le nekoliko mesecev je, kar so se vršile zadnje volitve v novi deželni zbor in pri tisti priliki so se tu in tam pokazala nasprotja med osebami, neko naravno tekmovanje, katero v obče z veseljem pozdravljam; pričakujem pa, da vsi gospodje, naj so si tudi nasproti stali v volilnih borbah, pozabijo tisto tekmovanje in ostre besede, ki so se morebiti tačas govorile ali pisale. Pričakujem, da bodo vsi gospodje na desni in levi strani visoke zbornice tekmovali v tem, kateri bode mogel več dobrega storiti v blagor naše mile domovine in naroda.

Še nekaj besedi, gospoda, dovolite mi danes. Skoraj je minolo leto, odkar je bil zadnji deželni zbor zbran. Ako pregledamo dogodke primerno kratke dobe, omeniti moram v prvi vrsti, da se je v soglasji s sklepi prejšnjega deželnega zbora tudi v središču naše dežele praznovala slavnost 40letnega vladanja našega presvetlega cesarja. Pri tej priliki se je otvoril novi muzej, ki je krščen po prestolonasledniku cesarjeviču Rudolfu. Že takrat v zadnjem zasedanji smo slišali neko neveselo vest, da se cesarjevič ne bode vdeležil slovesnosti, kakor

smo se nádejali. Toda po slavnosti zgodilo se je gorjé. Znano Vam je, kaj se je zgodilo 30. januvarija t. l. Črni oblak se je razprostrl na obnebi naše države. Izredna nesreča in britke ure so zadele našega preljubljenega vladarja. Zgubil je on in ž njim država, on — svojega sina, država nadepolnega prestolonaslednika. Imel sem čast, da sem se vdeležil pogreba, in občudoval sem trdno voljo in moč, s katero je presvetli cesar premagoval svojo žalost. Iskal je pomoči in tolažila pri Gospodu, pri katerem ni premembe, ne žalosti, in ohrabil se je in si po tej veliki zgubi pomnožil dolžnost, da izpolnjuje vse posle svojega vzvišenega vladarskega poklica. Zadnje mesece videli ste ga pri vojnih vajah, ko je zopet krepko in zaupljivo gledal v bodočnost.

Tega vzgleda, slavni zbor, držimo se tudi mi. Obrnimo obraz v prihodnost, v kateri nas čaka mnogo imenitnega posla, mnogo vprašanj, katera moramo rešiti. Ostanimo pri geslu, katero ima naš presvetli cesar: *Z združenimi močmi!* Zvršili bodemo posle, ki nas čakajo v tem zasedanji. Zato, slavni zbor, izrecimo to, kar vsi globoko čutimo v tem trenutku, kar smo čutili posebno v onih britkih urah toliko živeje, kolikor večje je bilo trpljenje našega presvetlega cesarja. Zakličite z menoj, predno začnemo delo, katero blagoslavlja vedno naš preljubljeni vladar, ki enako ljubi vse narode in vse dežele svoje države: *Bog živi, Bog ohrani milega našega cesarja Franca Josipa! Živio! Živio! Hoch!* (Poslanci trikrat zakličejo „Živio!“ in „Hoch!“)

Nato podeli deželni glavar besedo baron Apfalterer-*nu*, ki najavi, da s hvaležnim in udanim srcem sprejme od presvitlega cesarja podeljeno mu čast ter obeta sklicevaje se na poziv deželnega glavarja k zmernosti, da bode njegova stranka vedno zmerna.

Nato vsi poslanci storé obljubo v roke g. deželnega glavarja. Po obljubi poslancev, ki so došli v polnem številu izvzemši prevzvišenega gospoda knezoškofa, spomni se deželni glavar umrlih članov. Z nemškimi besedami poudarja vrle zmožnosti pokojnega Karola Deschmanna kot parlamentarca, učenjaka, kustosa in domoljuba, dalje značajnost in priljubljenost pokojnega barona Cojza. Slovenski govorec spominja se dež. glavar prehitre smrti dr. Samca, ki je bil v gospodarskem odseku veščak in znan slovenski pisatelj. Konečno pozove poslance, naj v znamenje vstanejo, kar se v spomin zabeleži v zapisnik današnje seje.

Potem dež. glavar našteva nekaterih sklepov prejšnjega zbora. Tako je za deželo prevažna cestna postava dobila Najvišje potrjenje. Prošnja, da bi se ohranila gimnazija v Kranji, ni bila uslišana, a upanje je, da bodo poslanci z združenim postopanjem ohranili za deželo prekornisti zavod. V novem zasedanji bode treba rešiti prevažno vprašanje, ki se tiče osuševanja ljubljanskega barja. Že nekaj let in tudi letos je voda na barji naredila na tisoče in tisoče škode. Ker se je deželni odbor z močvirskim odborom že dogovoril o tej

stvari, treba je le še potrdila deželnega zbora, in prihodnje leto bode se moglo delo pričeti.

Sklep gledé ceste čez Wagensperk radi formalnosti ni potrjen. Ker je to vprašanje postalo že morska kača deželnega zbora, treba bode vendar že to stvar konečno vrediti. Srečna je bila misel in prekornisten sklep, da dežela sama v svoji režiji pobira naklado od žganja. Dežela je s tem pridobila nad sto tisoč dohodkov. (Dobro! Dobro!)

Deželni predsednik je predložil zakon, s katerim se izdajajo na podlagi zakona z dne 17. junija 1888 leta drž. zak. št. 99 določila o plačilu za verski pouk po javnih ljudskih šolah, dalje zakon o vzgojevalnicah in učilnicah za gluhoneme in slepe otroke.

Rediteljema sta bila izvoljena poslanca *Kersnik* in baron *Lichtenberg*, verifikatorjema: *Stegnar* in dr. *Schaffer*.

Poslanec kanonik *Klun* nasvetuje, naj se vse volitve deželnih poslancev potrdijo, ker proti nobeni izvolitvi ni došel ugovor. Nasvèt soglasno obvelja. Volitev finančnega, upravnega in gospodarskega in odseka za deželnozborsko letno poročilo se odloži za popoldansko sejo.

Deželni glavar dr. *Poklukar* naznani priloge, katere je predložil deželnemu zboru kot poročila; vseh prilog je 28. katere se v poročanje izroče večinoma finančnemu, deloma tudi upravnemu odseku.

V popoldanski seji volili so se trije odseki, in je bil izvoljen za načelnika finančnega odseka g. *J. Murnik*, za načelnika upravnemu odseku g. *O. Detela* in načelnik odseka za letno poročilo g. *F. Stegnar*.

III. seja deželnega zbora kranjskega dne 15. oktobra

pričela se je kmalu po 10. uri in je trajala do 1/2 2. popoldne.

Po odobrenjim zapisniku zadnje seje prečita deželni glavar dopis c. kr. predsedništva, v katerem se potem Najvišje kabinetne pisarne cesarjeve naznanja, da se presvitli cesar najmilostiveje zahvaljuje za čestitanje, katero je ravno po tej poti sporočal deželni glavar povodom Najvišjega godu cesarjevega dne 4. oktobra. — Dalje naznanja deželni glavar, vsebino dolge vrste prošenj, ki se odajajo odsekom.

Vladna predloga z načrtom zakona, s katerim je o vzgojevalnicah in učilnicah za gluhoneme in slepe otroke (pril. 31.), izroči se upravnemu odseku, — ona o plačilu za voronauk v ljudskih šolah (pril. 32.) pa finančnemu odseku.

Poročilo deželnega odbora o potrditvi deželnozborskih volitev sprejelo se je brez razgovora in potrdile so se vse volitve razun one ljubljanske ožje volitve, pri kateri je dobil večino glasov poslanec *Hribar*. Ta volilni akt vzročil se je po nasvetu poslanca *Kluna* in po proti govoru dr. *Tavčarjev* posebnemu verifikacijskemu od-

seku 7 členov. Ta je bil tukaj koncem seje izvoljen in mu za načelnika izbran J. Krsnik.

Potem rešili so se v ustnem poročanju računski sklepi za l. 1888 pril. 3., 7., 10. in 12., dalje proračun prisilne delavnice za l. 1890 priloga 10 in s tem v zvezi pril. 14 glede pomnoženja števila paznikov v prisilni delavnici, tako tudi prošnja vodstva dekliškega sirotišča glede podaljšanja dobe za vzgojo sirot in povikšanja ustanov.

Pri dotičnih poročilih rešile se tudi zvezne točke letnega poročila namreč marg. št. 3 § 8, marg. št. 5 § 9 in pa prošnje I. in II.

O volitvah poročala sta poslanca Murnik in Detela. O treh točkah finančnega odseka poročal je poslanec Klun, o dveh Lukmann, po eno pa poslanci dr. Schaffer, Hribar in baron Wurzbach.

V tej seji predložil je poslanec Klun samostalni predlog v premembi zakona o konkurenci pri zgradbi cerkva, katerega utemelji v prihodni seji, ki bode v petek dne 18. oktobra.

Deželni zbor Goriški

zvršil je v svoji drugi seji dne 11. t. m. volitev v deželni odbor in so bili izvoljeni vanj dr. N. Tonkli in Abram, izmed laške stranke pa dr. Pajer in Verzegnassi.

Deželni zbor Štajerski

imel je že nekaj sej in so se v odseku izvolili tudi nekateri slovenski, nekateri konservativni nemški poslanci. Med drugim predložil se je po deželnem odboru načrt zakona o deželni zavarovalnici zoper ogenj.

Deželni zbor Koroški

bavi se z gospodarskimi vprašanji in se mu je po deželnem odboru predložil tudi načrt zakona o deželni zavarovalnici zoper ogenj.

Deželni zbor Isterski

dobil je letos po vsem novo lice. Do sedaj zanikavano pravico hrvaškega ali slovenskega govora v zboru priznal je enako deželni glavar, kakor vladni zastopnik. Glavarjev namestnik Hrvat dr. Dukič pa je govoril italijansko in hrvaško.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Deželno zborovanje, ki se je pričelo minuli četrtek, vrši se tako kakor je bilo pričakovati. Izrekoma kranjski deželni zbor, pečal se bode kakor vse kaže, s složnimi močmi z gospodarskimi vprašanji. Edina volitev Hribarjeva v Ljubljani dala je povod k mali praski, katero je, kakor se nam poroča, porabila ona poulična druhal, ki je svoj čas knezoškofu pobijala okna, sedaj porabila v enako negnjusno demonstrancijo zoper poslanca kanonika Klun-a. Nadejamo se, da bode policija in, ako treba, sodnija takemu ponočnemu politikovanju po ulicah ljubljanskega mesta temeljito spodbila tla.

— Namestilna volitev v trgovinski zbornici ljubljanski, ki se je vršila danes teden zvečer, imela je si-

jajen izid soglasne izvolitve dr. Karola vit. Bleiweis-a, ki je izmed 16 glasov prejel 15, enega pa gospod F. Zupančič. Ker je takoj po volitvi, predsednik zbornice g. V. Petričič odložil predsedništvo, videti je, da mu je izid volitve dal povod k temu koraku.

— Umrla je v Št. Vidu pri Zatičini gospa R. Lukanova rojena Treo-tova.

— **Važno za posestnike žrebcev.** Na podstavi deželnega zakona z dne 18. februarija 1885. (dež. zak. št. 13) se s tem splošno naznanja, da morajo posestniki žrebcev, kateri hočejo v prihodni spuščalni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, zglasiti te svoje žrebce najpozneje do 1. decembra 1889. pri političnem okrajnem oblastvu, v čigar okoliši se nahaja stajališče žrebčevo. Dovoljeno je, zglasilo zvršiti pismeno ali ustno; ob enem pak je naznaniti ime in priimek, potem stajališče žrebčevega posestnika, kakor tudi pleme, starost, barvo in stajališče žrebčevo. Za žrebce sploh pod 4 leti in za noriške žrebce pod 3 leti se ne dajejo dopustila za spuščanje. Kje in kdaj bode izborna komisija zglasene žrebce pregledavala in za nje dajala dopustila, dá se ob svojem času na znanje.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani dne 1. oktobra 1889.

C. kr. deželni predsednik:

Winkler s. r.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Cesar dajal je ta ponedeljek avdicence ter sprejel izrekoma veliko število svojega vojaštva, ki je bilo ali premeščeno v višje službe ali pa odlikovano. Takoj drugi dan nameraval se je cesar odpeljati v Meran na Tirolsko, k cesarici in hčeri nadvojvodici Valeriji, pa je bil zadržan vsled povodnji pretrganega prometa tje držečih železničnih prog.

Potem vršilo se je pod cesarjevim predsedništvom posvetovanje ministrov v navzočnosti vojnega in skupnega finančnega ministra.

Ogerska. — Dne 12. tm. pričelo se je deželno zborovanje in takoj se je oglasila opozicija ter nadaljevala svoje vrtanje zoper ministerskega predsednika Tisza. Izrekoma poslanec Ugron mu je rekel vse, le nič dobrega.

Dne 15. tm. praznoval je kardinal Hajnald 50letnico svojega mašništva, čestitalo mu je pri tej priliki vse politično zastopništvo izrekoma pa v lasrnoročnem pismu cesar sam in pa ogerska gosposka zbornica. Kakor že omenjeno daroval je kardinal povodom te svečanosti v različne dobrodejne namene 370.000 gl.

Nemška. — Ruski car došel je v Berlin dne 10. tm., vršile so se sijajne slavnosti, napivale lepe napitnice — pa po vsem soditi, se politične razmere med Nemško in Rusko ne bodo spremenile v ničesar.